

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

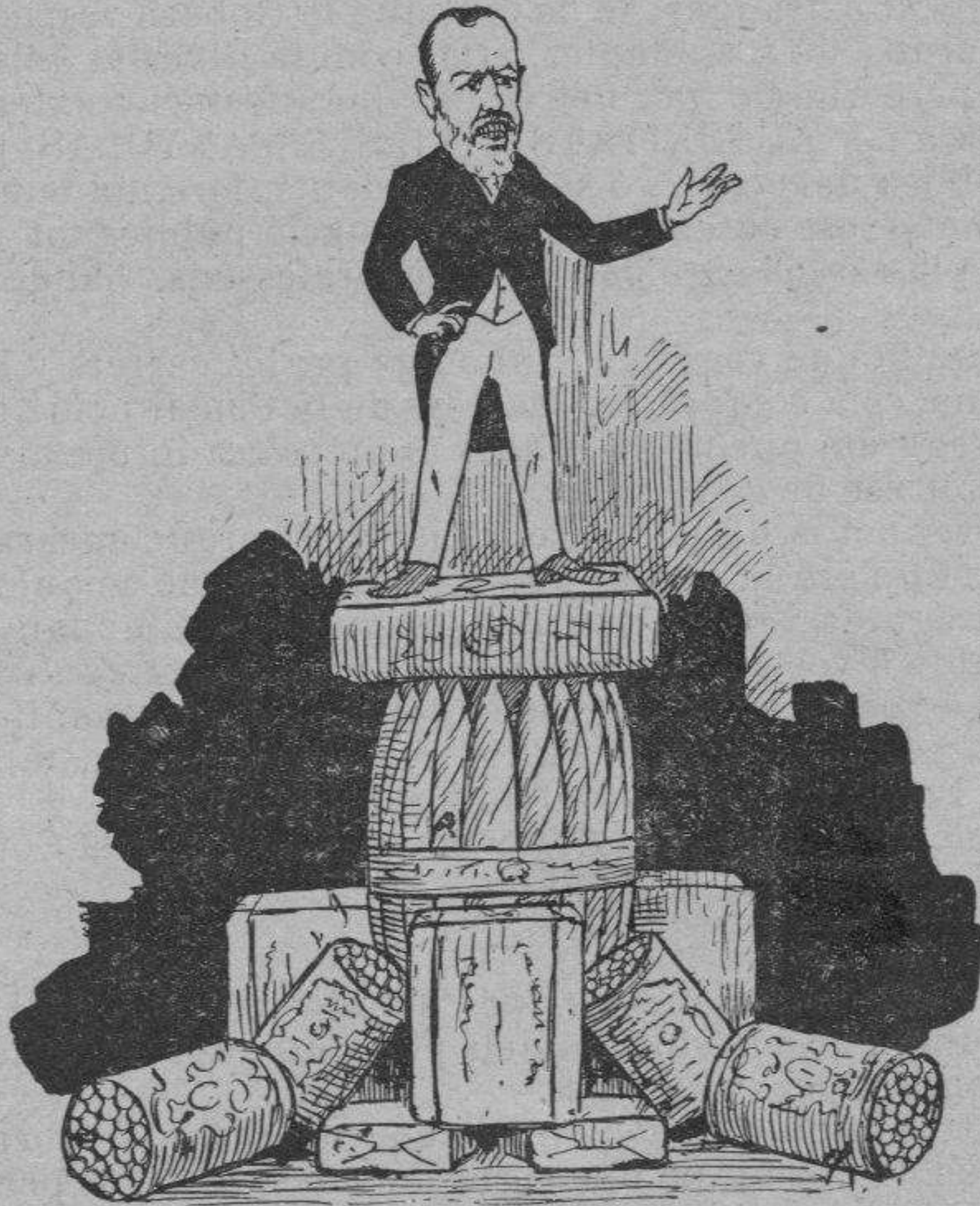
SORTIRÁ CADA DIUMENGE

ENCÁRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—PIETAT, 4

Número solt 5 céntims
 Atrassats 10 céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.— Mitj any 1'50
 Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

NOTA DE LA SETMANA

Projecte de monument á En Romero Robledo

Los fumadores agrahts.

QUART FOLLETÍ DE **L' HOME DEL SACH**
 TERCER FOLLETÍ DE **DIA FELÍS**

LA SETMANA

Per aquí 's va al camí de la regeneració.

Lo diumenge al matí, cuant junt ab un company de penas y fatigas nos dirigíam á la redacció, al ser al carrer de la Canuda sentirem que uns cuants músichs executaban «La Marsellesa».

¿Qué deu esser aixó? nos preguntarem nosaltres, estranyats, mes no trigarem molt en saberho... ¿Saben lo que era?... Molt sensill: un bateig *libre-pensador*.

Una dona que 's trobava al nostre costat, per rahó natural conegué que alló estava mal fet y exclamá: ¡Quina barra! Pero nosaltres nos diguerem; si be es veritat que tenen *barra*, molta més ne tenen los que aixó permeten faltant á la Constitució del Estat vigent promulgada en 30 de Juny de 1876 quin article 11 diu: «La Religión Católica, Apostólica-Romana, es la del Estado.» Y anyadeix: «Nadie será molestado en el territorio español por sus opiniones religiosas ni por el ejercicio de su respectivo culto, salvo el respeto debido á la moral cristiana. No se permitirán, sin embargo, otras ceremonias ni manifestaciones públicas que las de la Religión del Estado».

Y si aixó no basta ¿no recordan nostras autoritats las dos circulars que doná lo Govern á últims del mateix any '76? En la primera, dirigida als nostres representants al extranger, se 'ls diu, que lo Govern respectará los actes que se celebrin dintre de sos temples, aixís com la llibertat dels que hi vulguin assistirhi: pero que no permetrá cap manifestació exterior; y en la segona, dirigida á las AUTORITATS CIVILS ESPANYOLAS, prohibeix tota manifestació pública dels cultos ó sectas disidents, fora del temple ó del cementiri de las mateixas, entenén per manifestació pública tot acte executat en los carrers y plassas, ja siga per medi de professons, banderas, lletreros, etzètera, etz.

Me sembla que lo que vegerem diumenge per los carrers y Ramblas de la católica Barcelona, está comprés en las lleys de la Constitució que hém anunciat, empró no vegerem que ni un *xanxas* ni un *pelaez* digués als manifestants la reglamentaria frase de *disué'vanse*.

En cambi si veuhen á un pobre repatriat que perque encara no ha cobrat los seus *alcances* implora la caritat pública, cosa que no sé que prohibeixi la Constitució, desseguida veüreu que 'ls persegueixen, si no fan pitjor.

No 'ls hi sembla á vostés que aixó es un principi de *Regeneració*?

Sabrían dirme vostés perque si consenteixen fer una manifestació com la de diumenge no poden dexarne fer un altre, per exemple catalanista?

—(Una veu). Perque es la ley del embut.

—Te rahó, no m' enrecordaba; donchs així que tirin la Constitució y las lleys al foch, que per res las necessitem.

La Esquella 'ns dedica un *afectuós* saludo ab un parell d' esquellots. ¡Pobreta!... Se coneix que la sombra dels plátanos de la Rambla resultan per ella una mala-sombra per *in eternum*.

Diu, que nostre humil periódich sembla una gorra de dormir .. mes val aixís... Las gorras de dormir no han sigut may despreciadas per las personas, mentres que l' esquella... no cal dir perque serveix.

MUSTAFÁ.

CRONICA HUMORÍSTICA

Casi monólech

(ERNESTO asentat y llegint lo diari)

¡Qué llegeixo! Sembla un somni!

En Romesco podrá ser

qu' haigi parlat ab lo garbo

que 'l diari l' hi retreu?

Aquet home es un gran home!

es un home de talent!

¡Ay pobre Tabacalera

si ell hi pot plantá las dents!

qu' ho farà segons s' explica;

qu' ho farà n' estich ben cert,

y si hi clava 'ls seus uyals

s' hi coneixerá per temps.

Mes, per qué aixís m' entusiasmo?

Soch catalá y no comprench

aquet crit qu' are 'ls meus llabís

han deixat sortí imprudent.

Ell que en cada catala

veu un traïdor. . ¿cóm diré?

Ah! á l' *unidad de la Patria*

ó la panxa dit cla y net.

Perque está vist, si 'ns deixaban

governans' per nostres lleys;

governans' en nostra parla,

que farían ells? pobrets!

Tots aquets que á costa nostra

andrapan y no fan re;

tots aquets que ganduleijen

y cobran á cap de mes

qué farían? de qué menjen?

si de casa 'ns els treyém.

Per xó cridan, per xó sempre

mouhen rahons, buscan lleys

(ó sino se las inventan),

perque 'ls catalans estrets

per máquinas centralistas,

deixin caure sos diners.

Mes també vull fer justicia;

s' ch catalá com cap mes,

pro també soch fumadó

y aixó de que aquet govern

permeti á l' Arrendataria

per tabaco vendre pells
de cacahuets ó d' atmetllas,
es un abús, no pot ser.No senyor, no hi soch conforme;
com en Romero diré.Que 'l govern hi prengui cartas,
que miri lo que fumem,
que nosaltres dem bons cuartos
y ells venen car y dolent.Cal dirho, te una oratoria
qu' arrastra quant un llegeix.
Fins crech que 's mereixeria
lo posarli un monument.

(Toca la campanilla y surt RAFAEL)

— Ola Ernesto.

— Ets tu?

— Qué pensas?

— No 'm parlis de res Rafael,
estich tot malhumorat.

— Y donchs, qué 't passa? qué tens?

— No has llegit com en Romero
s' ha explicat en lo Congrés?

— Just.

— Cal dir que ha parlat be.

— Mira, jo 't diré ab franquesa,
l' hi faria un monument.

— Y per qué no hem de posarli?

¿No 'l volen fe á n' en Volter?

Al cap y al fi encar que parli

contre Catalunya, crech

qu' es molt fácil arreglarho.

L' hi fem un pedestalet

que per los cantons y 'l mitj

sigui igual qu' un incenser

y posem á sa persona

al cim d' aquet monument;

luego fem que sempre 'l hi cremin

caliquenyos y purets

d' aquets qu' ell are no tasta

y tindrà premi y torment.

¡Deu m' enguart de que á tota hora

olorés aquet incens!

BOCA CECIA

DE QUAN ERA NOY

¡¡MORTA!!

Tots, qui mes qui menos, podriam fer, si s' enrastessin totes las malifetas, mes enfilays, que tomacons no hi ha penjats, en los sostres de las casas de pagés.

Emperó jo segons me deya la mare passava de mida, y'm sentia deu mil vegadas cada día, ets pitjor que un *miquelet*.

Jo que tot era, vinga jugar, cercar nius, plantar cara á ma germana gran, si 'm reprenia alguna volta, y fer lo quiet devan del pare, perquè no cregués totes las vritats, que, cada vetllada li contava la mare, vingué un día, que las llágrimas m' humitejaren los ulls, puig les escopetades, ab tots los efectes de morts y ferits que porta de sí la guerra civil, s' aproparen tan á la nostre masía, que la mare de l' espant finá aquella nit ignorant jo tot lo valor de la pérdua que m' esdevenia.

Ab los ulls esvarats contemplí, com posavan ma estimada mare á la caixa li vareix tocar la cara, mans y no 'm sabia explicá 'l perquè estava tant freda. Ma germana petita enfilantse á voltas dalt d' una cadira cridava ¡mare! ¡mare! y no responia, y admirada ella y no ben convensut jo, la tornabam á cridar, li alsavan las mans, mes no responia.

¡Es morta! ¡Es al cell! nos deya tota plorosa la gran, apartantnos d' allí, y nosaltres ploravam també un moment, tot sortint defora agafats per las mans per esplicarho á la maynada.

La afició pels nius m' havia passat y fins una merla que tenia engabiada que era la nina dels meus ulls, á la qual no sols no dexaba tocar sinó ni veure á ningú per temor de que me la prenguessin, se 'm morí de fam. Tot era la mare y tot per la mare.

Al caurer la tarde, quatre homens se la endugueren posada sobre un bayart y ab dos germanets nos feren quedar, guardats per una vehina; jo prou volia escaparmhi, mes la care trista de mon pare m' aturá ¡aconsola á la nena! me digué ab un tó nou pera mí.

Agafats abdós per la má, estavam escoltant algunas paraulas de la vehina per engayarnos, mes jo al sentir lo frech de peus al baluart me 'n corro á la finestra, y expontáneament crido: ¡nena ja me la prenen! y arrenco ab un plor, que per mes que feren me durá llarch rato.

Diuhen que 'l pare no 's pogué contenir y sos ulls se li esclataren en llágrimas!

Ja aconsolats, á força de llaminaduras, sortirem del baluart, recorreguerem la quintana, nos internarem al bosch y malgrat la conversació que teniam, uns aucells de plomissol fi que tot just volavan, rossejant per una aubaga, lo ovirarem prompte.

¡Agáfal!—diu la nena—¡qué bonich! y brunzent com una fletxa hi corro, l' aucell saltironeja del romanill á la ginestera y tot d' un plegat s' endinsa en las viumateras, allavors me giro, y veig allá d' allá la nena que ve contenta. seguint mos passos, aixó me enardeix, y removent les viumeteras lo faig alçar y ab la petita volada que don, lo veig be ¡qué bonich! t' haig d'

agafar, li dich, amenassantlo ab lo puny clos, y ell per escaparse y jo per aconseguirlo, me trovo envolcallat per la foscor, en un paratge foraster y cansat de tal manera, que ni força tinch pera pujar en un petit pi.

La por m' esblayma, y ab los ulls esparverats mirava ensá y enllá, parentme veure lladres per tot, francesos ab barrets bruts y barba feréstega, Miquelets ab escopetes... La remor d' un conill que busca 'l jas m' ompla 'l cor de basarda y 'm tremolan las camas, acluco 'ls ulls tot cridant ¡mare! ¡mare! Exas paraulas me capolan, quin esforços pera dir las y ab tot y cridar tan com podia ¡ni jo 'm sential!

Algun temps aprés, las sombras dels lladres, miquelets y francesos s' esvahiren mes la por no 'm minvá.

Acurrucat sota un esbarzer, devant per devant del pí, ab ulls aclucats y tremolant, m' endormisco. quan una senyora vestida de blanch, ab un mantell blau, fentme un petó al mitj del front me feu adormir. La senyora desaparequé y tot quedá negre, no més allá d' allá, veyá com una roda de foch que voltava lleugera com la d' un molí de vent en día sujolós. També fugí la roda de foch.

D' un altre indret, veig com un llum que s' atansa y quan mes aprop lo tinch, m' apart no ja un llum, sinó una foguera y aprés no una foguera sinó un ángel, ab ales llargues de fi plomatge y blanch com neu, ab un vestit també blanch y llarch que no se li veuhen los peus, nusos los brassos, y 'l rodeja una resplandor que dona bó de mirar.

Me posa al cap una corona de lliris blancs y al coll una creueta d' or, ab uns vidrets com los de las arrecadas de la mare ¡que content allavors! ni 'm recordava de la mara, ni de la nena, ni de la cara séria del pare. Faig un petó á la creu, ensemps que l' ángel se m' empuja al coll y volém amunt..... amunt..... les ales se mouhen d' un modo que ni fan soroll, ni vent, y jo que hi vaig be! Dexém endarrera las estrellas, y poch aprés arribém á un poble tot d' or, vori y marbre, rodejat de murallas y ab uns carreus, mes grossos que la nostra casa, y torres ab marlets que ni 'l mes aspre vent los roçolará.

Entrém per un portal, quals portas parexen espills, y com l' ángel me baxa de sos brassos, me dona la má y aixis me fa caminar, puig tot m' agrada ¡qué content estaria si 'm dessin (quelcom) d' açó pera jugar, jo y la nena!

Jo no se com, emperó, tot d' una veig que la mare se 'm tira sobre, me fá un petó..... ¡mare! ¡mare! crido y 'm desperto trobantme en brassos de ma germana gran, que junt ab mon pare me buscaban.—,Es morta! ¡es al cel!— diu ella.

Lo pare que venia enfadat, tant mes, á mida que 'm buscaba, aquell crit meu l' impresioná tan, que fins lo fanalet que portava en sas mans, s' escogué rodolant per terra,

¡Ah quin desengany tau crudel pera un cor tan petit é ignocent com lo meu, forta punyida fou al pensar abraçar la mare y sentir una veu que deya ¡es morta! ¡es al cel!

L' amarch plan me dexondí del tot y quan anavan á casa per tot arreu, me semblava veure la mare ab la faç alegre que venia á abraçarme.

ANTONI DE TOLOSA.

DE TOT ARREU

Per excés d'original ens veyém obligats á retirar lo grabat que teníam preparat pera la página 4.

— En cartera pera publicar en nostre folletí, tením una bonica novela original del conegut escriptor D. Joaquím Albanell, que creyém será del agrado de nostres llegidors.

— Devém advertir á tots nostres coloboradors, que 'ns envihin las cartas obertas, posant al sobre «original pera imprenta» y aixís ells hi guanyarán perque sols y tenen que posar un quart de centim y nosaltres 'ns estalviarem los 5 centíms del carté.

— Las personas que hagin rebut un volantet preguntantlosi si volian suscriurers á nostre setmanari, desitjaríam ens contestessin á la major brevetat possible, per la bona marxa del periódich.

— Han visitat nostra redacció los periódichs «La veu del Ampurdá», «Gent nova» de Badalona, «Le Plana de Vich», «Le journal» de París, «Sabadell moderno», «La llum» de Manresa, «Teatro Católich» de Barcelona, «Libertad» de Valencia, «Lo Mestre Titas» de Barcelona, «El deber» de Olot, «Mallorca», «El Vendrellense», «Lo Geronés», «Revista de Sabadell», «El noticiero Manresano», «La Veu de Tortosa», «El Sarrianés», «La semana de Igualada», «El eco de Sitjes», «Las cuatro barras» de Vilafranca del Panadés, «Lo jovent catalá» la «Rosa blanca» y «La Joventut» de Barcelona.

Establím gustosos lo cambi.

— En lo Patronat del Obrer, lo diumenge día 25 se posaren en escena lo drama «Lanuzza» y lo cuadro de costúms «La teta gallinayre». La execució á carrech dels Srs. Mallorquí, Montserrat, Cabedo, Marco, Homet, Cabertany, Badia, Moreno y Valiente, estigué acertada com pocas vegadas se veu.

— Concorreguda 's vegé la primera de las conferencias morals que en los salons de la Joventut Católica d' aquesta ciutat se proposa donar l' elocuent orador Rvnt. D. J. Cardona. En ella desenrotlla ab maestría lo tema «Debers de l' home envers Deu» essent molt aplaudit y felicitat per l' auditori.

Avuy á las sis y mitja de la tarde donará la segona.

— Lo Centre Moral de S. Francisco de Paula, celebrá lo diumenge passat una vetllada literaria-musical pera inaugurar los treballs del present any, essent molt aplaudits tots los que hi prengueren part.

Foren molt notables los discursos pronunciats per los Sr. Secretari D. Matías Llorens y del President D. Delfí Donadiu a' resenyar lo primer los actes realisats per lo Centre durant l' any anterior y 'l últim al exposar lo que deu fer lo Centre.

Llegiren además inspiradas poesías los socis Srs. Cots, Gelabert, Lleónt, Miralles y Saigí essent confiada la part musical als socis Rvnt. Palau y Srs. Mañá, Daró y Canela. La escullida concurrencia que omprenaba lo saló quedá del tot complascuda.

— Durant 'ls días de Carnaval, en lo teatro del Seminari d' aquesta ciutat, se posaren en escena per la secció del Beato Joseph Oriol, los dramas «Lo puntal de la casa» y «Lo Vectigal de la carn», la pessa «L' últim inglés» y las sarsuelas «La Repartidora» y «Lo Sant del amo». Deixánt de citar noms y particularitats, sols dirém que tots cuants hi prengueren part, foren calurosament aplaudits; aplausos que 's meresqueren per lo be que interpretaren sos respectius papers degut sens dupte al acert y justesa ab que foren repartits. La direcció de l' escena, estigué á carrech del jove autor seminarista, en Manel Mora que ho feu d' un modo magistral donant á compendrer lo molt que coneix las taulas; la part musical siguié confiada al entés seminarista en Jaume Bofarull, qui tant en las sarsuelas com en las pessas (algunas d' ellas originals) que durant 'ls entreactes tocá, entusiasma de tal modo á la concurrencia, que no 's cansaba d' aplaudirlo. Avans d' acabar no podém menys de dar l' enhorabona als principals autors de las festas, per lo ayrosos que 'n sortirén.

DE FORA

Los aficionados de la Joventut Católica de Manlleu lo día 26 del passat mes posaren en escena per primera vegada lo bonich drama d' en Pradell «Lo Comte de Montferrat» en la que foren molt aplaudits los joves, Arqués, Crespí, Subirana, Soldevila, Rovira, Rejat, Trias, Contijoch, Granè y Castells. La execució bona, finalisant la funcio ab una pessa que divertí moltíssim al públich.

— Lo diumenge y dimars de Carnaval, tingué lloch en la escola Dominical de S. Feliu de Torelló la representació del drama del Sr. Albanell «Víctima del masonisme» siguent molt ben interpretat per los joves Vergés, Bardolet, Puig, Martí, Valls, Solá, Ausió y Viñas. Per fi de festa se representaren respectivament las pessos «Sanás y Parells» y la del senyor Pradell «Embolichs» executadas per los Srs. Palomera, Espina, Torrents y Prat y alguns del drama.

Doném la enhorabona als senyors Directors y aficionados, desitján repeteixin sovint funcions com aquesta.

— En lo Centre de Católichs d' Olot se representaren en los días 25 y 27 del passat devant de nombrosa concurrencia, lo primer día las pessos «Café y copa», «La fantasma de San Telm» del Sr. Masriera, lo monólech «Un rayo de luz» executat per lo Sr. Ridansa y la sarsuela «R. R.». En lo segon dia no veyentse tant concorregut lo Centre se representaren «Por no entenderse», y las del Sr. Manubens «Sastres pobres que robeu» y la sarsuela «Cápsulas mauser», representada per los senyors Darna, Gratacós, Casas y Roca.

— També en lo Circol Católich de Roda de Vich, en dits días tingueren funció representantse en lo primer lo drama d' en Masriera «Homar» que fou maravillosament interpretat per los Srs. Brunet, Martí, Serra, Poblet, Riera, (Joan y Joseph) Pujol y Rusanas, representantse per pessa «Lo criat nou». En lo segon día per los senyors Caballería, Pujols y Rusanas (Joseph y Joan) foren executadas las obras «Los bandolers» y «Retratos». En tots dos días la concurrencia fou nombrosa aplaudint als actors.

— Lo Foment Católich de Berga posá en escena lo día 25 ab entrada gratis per esbarjo dels socis y distreure las personas dels saraus, las pessos «Retratos» del Sr. Manubens, «Lo carboner» y lo monólech «Penas d' un casat», veyentse per tal motiu los salons de dit Foment plens à vessar.

— Ab la competent autorisació l' Associació de Católichs de Sabadell, donará durant la present Cuaresma, una serie de funcions religiosas que 's comensaren lo diumenge passat ab lo drama biblich «Lo fill pródich».

— Lo diumenge, dilluns y dimars de Carnaval, los alumnos de segona ensenyança del Colegi de Rvnts. Pares de la Sagrada Familia de Vilafranca del Panadés, verificaren tres funcions. Las obras que 's posaren escena foren «Los trabucayres» (Albanell), «Entre 'l menescal y 'l metje» y la «Tunyina» (Manubens), «De Pelagalls á Barcelona» y la sarsuela «R. R.», rebent molts y merescuts aplausos de la escullida y nombrosa concurrencia, los joves Llober, Poch, Mestres, Tort, Lostal y altres companys de glorias y fatigas. Rebin tots nostra enhorabona.

— La Junta Directiva de la Joventut Católica de Manresa quedá constituída en la Junta celebrada lo día 18 del passat Febrer del modo següent: President, D. Manel I. Vallés; Vis-presidents, primer y segon D. Jaume Armergou y D. Domingo Vives; Tresorer, D. Lluís Comet; Bibliotecari, D. Joseph Portabella; Secretari, D. Agustí Aguilar; Vis secretari, D. Joseph Jovés; Vocals D. Joaquín Miralles, D. Joan Segon, D. Lluís Alegre y don Joseph Prat.

Nostra felicitació á la nova Junta.

— Lo dimars día 27 del mes passat los alumnos de la Escola Pía d' Olot, celebraren una funció posant en escena lo drama en dos actes «El salvatje», la comedia «Moneda falsa» y la pessa «Grills de las sebas». La concurrencia quedá del tot complascuda.

— En lo teatro del Centre Católich de Sant Vicens dels Hlorts, lo diumenge de Carnestoltes se van posar en escena «Lo Vectigal de la carn», «Los mals companys», «Lo promés de la Sila» acabant la funció ab la xistosa pessa «L' últim Inglés».

Los actors que hi prengueren part deixaren satisfeta á la nombrosa concurrencia que omplenava el local.

— Segons ens comunica nostre corresponsal també lo Centre Católich de Vilanova y Geltrú durant los días de Carnaval feu la delicia del públich, representant en lo primer día la «Enveja y caritat» (Manubens), y «Entre 'l menescal y 'l metje» del mateix autor, en lo segon el «Mal d' amor» del Sr. Albanell y 'l dialech del Sr. Abril y Virgili «De extrem á extrem» y en lo tercer «Entre 'l menescal y 'l metje», «L' anunci» (Farell); amenisant los intermedis bonicas composicions humorísticas cantadas per alguns joves del centre.

— Lo dimars de Carnaval la Congregació Mariana de dit Poble celebrá una vetllada humorística que lo mateix que las funcions del Centre foren del agrado del nombrós públich que hi assistí. Molt bé per los Vilanovins.

— Los joves de la Reunió familiar de Sant Martí de Torrellas celebraren lo diumenge y dimars de Carnestoltes duas escullidas funcions que 's vegeren molt concorregudas.

Se van posar en escena «Qui no te pa moltes se 'n pensa», «Los mals companys», «Entre 'l menescal y 'l metje», «Comichs en donya» y «Un Maginet» conquistant molts aplausos especialment en l' última que va agradar moltíssim.

Un aplauso al senyor Rector d' aquesta població que ab prodigiosa activitat ha lograt reunir 'ls elements principals del poble en be de la bona causa.

Aixó aconsola 'l cor de tot bon católich avuy que tant desballestada está la nostra societat.

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.

Una expedició mensual á Centre América.

Una expedició mensual á Rio de la Plata.

Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.

Tretze expedicions anyals á Filipinas.

Una expedició mensual á Canarias.

Sis expedicions anyals á Fernando Poó.

156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gibraltar.

Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

Francisco Badia, impresor Docter Dou, 14.—Barcelona